

Sygn. akt III KO 119/22

POSTANOWIENIE

Dnia 7 grudnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

w sprawie I. L., D. P. i J. P.

oskarżonych o przestępstwa z art. 160 § 3 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 7 grudnia 2022 r.,

wystąpienia Sądu Okręgowego w [...],

[...] Wydział Karny [...]

o przekazanie sprawy IV Ka [...] do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w [...]1.

UZASADNIENIE

W dniu 7 listopada 2022 r. do Sądu Okręgowego w [...], [...] Wydziału Karnego [...], wpłynęły z Sądu Rejonowego w K. akta sprawy o sygn. II K [...], wraz z apelacjami wniesionymi przez oskarżyciela publicznego, oskarżycielkę posiłkową X.2 Y.1 oraz pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych X.2 Y.1 i X. Y. - od wyroku tego Sądu z dnia 23 maja 2022 r.

W przedmiotowej sprawie wszystkie trzy oskarżone pozostają pod zarzutem popełnienia przestępstw z art. 160 § 3 k.k., na szkodę małoletniej X.1 Y. . Małoletnia reprezentowana jest w tym postępowaniu przez swoich rodziców, tj. X.2 Y.1 oraz X. Y., działających w sprawie w charakterze oskarżycieli posiłkowych. X. Y. jest sędzią Sądu Okręgowego w [...], orzekającym w [...] Wydziale Karnym [...],

gdzie jednocześnie pełni funkcję [...]. Sędzia X. Y. jest osobą znaną wśród sędziów Sądu Okręgowego w [...], zwłaszcza dlatego, że [...].

Postanowieniem z dnia 15 listopada 2022 r., w sprawie IV Ka [...], Sąd Okręgowy w [...] zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie na podstawie art. 37 k.p.k. sprawy innemu sądowi równorzędnemu do rozpoznania. Uzasadniając swój wniosek Sąd podniósł, że w związku z tym, iż sprawa dotyczy popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniej córki sędziego tego Sądu, rozpoznanie jej przez ten Sąd może budzić wątpliwości co do bezstronności sędziów, wzbudzać negatywne emocje, co nie służy dobru wymiaru sprawiedliwości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek Sądu Okręgowego w [...] jest zasadny.

Zgodnie z dotychczasowym orzecnictwem Sądu Najwyższego, wykładnia art. 37 k.p.k. nie może być rozszerzająca, a nadużywanie art. 37 k.p.k. mogłoby prowadzić do podważenia zaufania do niezależności sądów i bezstronności sędziów. Niemniej jednak instytucja przewidziana w art. 37 k.p.k. powinna znaleźć zastosowanie w sytuacjach, w których skierowanie sprawy do sądu właściwego według przepisów ogólnych godziłoby w szeroko pojętą prawidłowość rozpoznania sprawy, wpływając negatywnie na dobro wymiaru sprawiedliwości. Taka sytuacja zachodzi m.in. wówczas, gdy sędzia jest uczestnikiem postępowania, które ma zostać poddane kontroli przez sąd, w którym sędzia wykonuje swoją funkcję. Taka sytuacja stanowi uzasadnienie dla przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości (por. m.in.: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 stycznia 2020 r., IV KO 159/19; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2019 r., IV KO 161/19; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2013 r., V KO 3/13; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2014 r., IV KO 109/13).

Tego rodzaju zaszłości zaistniały w badanej sprawie, która dotyczy przestępstwa popełnionego na szkodę małoletniej córki sędziego. Dodać należy, że apelacje od orzeczenia sądu I instancji wnieśli: oskarżycielka posiłkowa X.2 Y.1 – żona sędziego X. Y. oraz pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych, to jest X.2 Y.1

oraz X. Y.. Te okoliczności mogą wpływać na swobodę orzekania sędziów rozpoznających apelacje, jak również stwarzać w odbiorze społecznym przekonanie (choćby mylne) o braku warunków do rozpoznania sprawy w sposób w pełni obiektywny przez sąd właściwy (tak m.in.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15.09.2022 r., III KO 88/22, LEX nr 3425816 oraz z dnia 7.09.2022 r., II KO 82/22, LEX nr 3417442).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak wyżej.